

В Русе живота го пишат с кавички

*Една нещастница, родила дете с шест пръста,
иска да се натъпче с тротил и да се гръмне насред
химкомбината в Гюргево*

Като много от моите връстници в юношеските си години си падах по фантастиката. Разкази за извънземни същества, мутанти с шест пръста и две глави и тем подобни футуристички гъделичкаха въображението ми. Днес Акушеро-гинекологическият комплекс в Русе предлага гледка, от която биха настръхнали и най-дебелокожите.

Отколе новородените съжителстват с мишки и хлебарки - всеизвестно! Липсват медикаменти и техника - всеизвестно! Десетгодишен екологичен геноцид от съседно Гюргево - всеизвестно! И какво от това? Резултатите от него се виждат най-добре тук - във фабриката за "живот", живот наистина в кавички.

Акушеро-гинекологическият комплекс в Русе и Институтът по хигиена и професионални

заболявания - София, изследваха влиянието на замърсяванията на околната среда върху вродените аномалии за периода 1982-1989 г. Оказва се, че честотата на вродените малформации е 38,7 на хиляда живородени деца /за България този показател е 10,4 на хиляда/. След пускането в експлоатация на Химкомбината в Гюргево честотата на уродствата е нараснала почти четирикратно. Недоносеността от 67 на хиляда /за България 60 на хиляда/, през 1989 и 1990г. вече е съответно 73 и 75 на хиляда. Гюргевският химкомбинат замърсява въздуха с хлорирани въглеводороди, включително трихлоретилен и перхлоретилен. В организма те се превръщат на трихлороцетна киселина и трихлоретанол, чието ембриотоксично действие е дока-

зано върху лабораторни животни. С оглед на това през 1989 година започват изследвания за наличието на трихлороцетна киселина и трихлоретанол в урината на майки на новородени с малформации и контролна група майки със здрави деца. Установено е, че средната концентрация на трихлороцетната киселина в урината на майките от първата група е $13,3 \pm 4,6$ милиграма/литър срещу $5,0 \pm 1$ милиграм/литър в контролната група. По отношение на трихлоретанола концентрацията е съответно $33,1 \pm 9,8$ мг/л срещу $11,2 \pm 2,7$ мг/л в контролната група. Тези цифри ще затыкнат и боговете.

През 1990 година са родени 115 деца с уродства, а за първото полугодие на тази година цифрата е 40. През миналата година са се яви-

ли на бял свят 2882 деца, от които 22 са мъртвородени - това е 7,63 на хиляда, при 5,6 за 1989 година. Изследванията продължават, но отчетеното досега според специалистите неонатолози не може да изключи утежнената екологична обстановка в града като причина за честотата на вродените уродства в района.

Още помня младата майка, родила детенце с шест пръста на ръката, която заявяваше, че ще се натъпче с тротил и ще гръмне химкомбината в Гюргево. Надали ще забравя някога и думите на един лекар, комуто вярвам, че след още десетина години тровене на атмосферата в града няма да се раждат живи деца! Господ да ни е на помощ!

НИКОЛАЙ
ВАРАДИНОВ